

[Funct Jensen.]

rekte tilslutning til en militær vestblok. Vi ved også, at Rusland sidder i baghånden og først spiller sin nervekrig ud, eller det, der er værre, når vi har taget en uigenkaldelig beslutning. Enhver, der ser bort herfra, spiller højt spil.

Men lad os tænke os, at spillet lykkedes, at Rusland virkelig lod sig skræmme af en solidarisk oprustning i vest med Norden eller Norge-Danmark som deltagere. Ville dette være ensbetydende med, at Rusland herefter skridt for skridt kapitulerede? Ingen tror det. Det mest sandsynlige er, at Rusland fortsat vil forfølge sit mål: at underlægge sig alle tilgrænsende, primitive folk og samtidig undergrave de vestlige demokratiers indre modstandskraft. Der findes ikke noget for kommunismen bedre middel hertil end at drive vestens højt kultiverede folk til det mest kulturnedbrydende af alt: oprustning og tvangskonometri.

Endnu er der vel ikke megen sandsynlighed for, at de vestlige demokratier kan se, hvor håbløst det er at sætte sin lid til militære midler. Men det er mit inderlige ønske, at forståelsen må vokse i dette hus og i det danske folk, før det er for sent.

Jeg siger ikke, at et fritstående, afrustet Danmark ingen risiko løber. Det vil løbe en stor risiko, måske svæve i en dødelig fare. Men det er min faste overbevisning, at faren ikke formindskes gennem militære alliancer, men at den tværtimod øges, hvis vi på forhånd tager parti gennem militær tilslutning til en af parterne.

Jeg er ikke døv for det spørgsmål, om vi da ikke svigter demokratiet, hvis vi holder os udenfor den fælles vestlige solidaritet og i givet fald lader de andre kæmpe for os. Men sådan kan spørgsmålet ikke stilles op, så lidt som det var berettiget at spørge Svend Trøst, om hans tilbagebliven ved broen var udslag af fejghed og manglende solidaritet overfor Niels Ebbesen. Vi ved, at det var det ikke, at Svend Trøst tjente Niels Ebbesens sag så godt som nogen krigskar, der kunne svinge en lanse.

Danmark kan ingen lanse svinge. Om vi tilslutter os vestmagternes militærmagt direkte eller indirekte, kan i forholdet til disse magter højst være et spørgsmål om, hvilken øjeblikkelig goodwill vi opnår eller ikke opnår. Magtpolitisk kan det ingen nævneværdig rolle spille, om vi går med eller holder os udenfor. Voré kun 4 millioner indbyggere, vor mangel på de for krigsførelsen nødvendige råstoffer og vor udsatte beliggenhed giver alle fornuftgrunde for at holde os uden for magtgrupperinger,

men dertil kommer det, der for mig er det vigtigste, at vi ved at deltage i militæralliance øger modsætningerne i verden og splitter vore egne kræfter. Vi kan ikke både deltage i oprustning og arbejde for freden. Gør vi det første, svigter vi det andet. Ingen kan tjene to herrer.

Måske kan oprustningen i øst og vest en tid holde hinanden i skak. Denne tid bør af Danmark udnyttes til at søge at bringe afspænding, først og fremmest indre afspænding mellem klasserne og mellem land og by ved en politik, der højner levefoden, øger friheden, indskrænker statens magt og skaber respekt for retfærdigheden, men også gennem en politik, der udadtil viser vor vilje til handelens og det mellemfolkelige samkvems frigørelse. Her er en stor og betydningsfuld fredens opgave for Sverige, Norge og Danmark at løse i fællesskab.

Øg lad os så komme bort fra det hemmelige diplomati. Har dette hemmelighedskræmmeri ikke kostet menneskeheden og vort eget land nok? Det er jo hyklerisk at tale om folkestyre, så længe folkenes skæbne afgøres af nogle få statsmænd, der skiftevis leger kispus med hverandre ved forhandlingsbordet og drikker skåler ved middagsbordet for den menige mands penge og med hans blod som indsats.

Lad os komme bort fra at spørge underhånden i øst og i vest, lad os komme bort fra at hviske og tiske i nord og syd, lad os komme bort fra at træffe aftaler med den ene, som skal holdes hemmelige for den anden. Lad os i stedet åbent fortælle, hvad vi vil, både til udlandets diplomater, til statsmændene og til alverdens folkeslag, som endnu har en radio, hvorpå de frit kan høre. Lad os fortælle dem, at vi vil fred her til lands, og at vi i handling vil gøre alt det, der kan befæste freden: lukke grænserne op, bryde toldmurene ned, tage valutarestriktionerne bort, sætte menneskerettighederne i højsædet.

Ja, lad os holde menneskerettighederne frem for dem, lad os i menneskerettighedernes navn appellere til det bedste i hvert enkelt menneske. Lad Danmarks stemme blive en virkningsfuld protest mod verdens galskab og en flammende opfordring til alverden om at vise tillid og atter tillid. Og lad os selv vise den tillid, ved ikke at ruste. Det er farligt at vise tillid. Det er farligt at ligge ubeskyttet, det er sandt nok, men det er endnu farligere at nære mistilliden i verden, endnu farligere at ruste, fordi vi herved øger de kræfter, der fører verden mod afgrunden, og forspilder de kræfter i os selv, som indeholder både vor